

6. Необхідно практично втілювати положення про єдність вимогливості і поваги до особистості.

Список використаних джерел:

1. Буцєвицький В. С. Гуманітарна освіта в Україні: концептуальні засади та шляхи реалізації / В. С. Буцєвицький, К. М. Левківський, Л. В. Теліженко // *Освіта України*. – 2012. – № 40.
2. Вільш І. Врахування сталих індивідуальних рис особистості як важливий аспект гуманізації навчання й виховання / І. Вільш // *Педагогіка і психологія*. – 2003. – № 2. – С. 61–68.
3. Савченко О. Удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів / О. Савченко // *Освіта України*. – 2014. – № 42.
4. Столяренко О. Школа – «майстерня гуманності». Про виховання у дітей ціннісного ставлення до людини / О. Столяренко // *Педагогіка толерантності*. – 2016. – № 1. – С. 95–100.
5. Столяренко О. Формування гуманітарних рис школярів загальноосвітньої школи / О. Столяренко // *Освіта і управління*. – 2004. – № 3. – С. 53–58.

Аліна Калюженко

Науковий керівник: к.п.н. Левченко Н.В.

СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ В УКРАЇНІ

Сучасний стан в Україні характеризується не тільки складною економічною і політичною ситуацією, але й своєрідним руйнуванням надій і сподівань великої частини населення. Найперше, це стосується людей похилого віку, які набувши статусу пенсіонера, лише частково можуть брати участь у житті суспільства. Зауважимо, що економічна ситуація в Україні така, що обставини спонукають людей похилого віку активізувати свою позицію, продовжувати роботу і після пенсійного віку [4].

Вагомий внесок у вивчення особливостей правового статусу громадян похилого віку в сучасних соціально-економічних умовах зробили В. С. Андреев, Н. Б. Болотіна, О. М. Ганечко, М. І. Іншин, О. Л. Кучма, Л. Ю. Малюга, С. М. Прилипко, Б. І. Сташків, О. В. Тищенко, В. І. Щербина, О. М. Ярошенко та інші [1, с. 13].

Старіння є невід'ємним елементом розвитку особистості. Старість, як соціальний ризик, виражається у тому, що у людини, яка досягла певного віку, знижуються природні функції організму, що проявляється в ослабленні розумових здібностей, уповільненні реакції, погіршенні

пам'яті, фізичної слабкості, погіршення зору тощо. На думку дослідника Хапланової Є.М., ступінь старіння суттєвим чином залежить від різноманітних соціальних чинників: різниці у рівні та якості життя міського й сільського населення; належності до певної соціальної групи; ставлення особи до свого здоров'я; особливості харчування тощо [5].

Створення сприятливих умов для людей похилого віку, прояв особливої уваги до їх потреб повинно стати основною метою держави, яка прагне забезпечити стійкий соціальний розвиток.

Основу правового статусу громадян літнього віку в Україні складають конституційні права і свободи людини і громадянина [3, с. 9]. Конституція України розширила і поглибила зміст правового статусу громадянина у соціальній сфері, створила необхідні передумови для подальшого розвитку законодавства про соціальну захищеність громадян.

Нині склалася певна система міжнародних актів, які містять правові норми, соціальні стандарти у сфері соціального захисту громадян похилого віку. За юридичними ознаками такі акти поділяються на декларації, конвенції, проекти міжнародних організацій, міждержавні угоди. Норми таких актів мають різну юридичну силу: одні мають силу рекомендацій, встановлюють бажаний напрям діяльності, другі зобов'язані контролювати та нести відповідальність за виконання [5]. Чимало міжнародних стандартів соціального захисту містяться у актах – Загальній декларації прав людини (1948 р.), Міжнародному пакті про економічні, соціальні та культурні права (1973 р.), Європейській соціальній хартії (1961 р.) та інших документах [2, 3].

Одним із важливих напрямів соціальної політики держави є розробка та прийняття законодавчих актів щодо соціального захисту літніх людей, які спрямовані на підтримку громадян похилого віку та повернення їх до самостійного життя. До них належать такі Закони України: «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні» від 16 грудня 1993 р., «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22 жовтня 1993 р., «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 р., які визначають основні засади державної політики щодо ветеранів праці, інших громадян похилого віку спрямовані на формування в суспільстві гуманного, шанобливого ставлення до них і забезпечення їх активного довголіття. Закони гарантують ветеранам праці та громадянам похилого віку рівні з іншими громадянами можливості в економічній, соціальній, політичній сферах, сприятливі умови для повноцінного способу життя [5].

Отже, можна зробити висновок, що система соціального забезпечення людей похилого віку в Україні на теоретичному та законодавчому рівні закріплена досить ґрунтовно, тому, держава має виступати гарантом одним із учасників правовідносин соціального захисту людей похилого віку та за допомогою системи державних органів, органів

місцевого самоврядування та громадських організацій забезпечувати реалізацію прав та обов'язків громадян у відповідності до державної політики, яку вона провадить у життя країни.

Список використаних джерел:

1. Голубенко Т.О. Правові засади соціального захисту людей похилого віку / Т.О. Голубенко // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Сер. 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка: зб. наук. пр. – К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011 – Вип. 13. – С. 289.
2. Загальна декларація прав людини. [Електронний ресурс] / Загальна декларація прав людини. – 1948. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
3. Конституція України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 5 січ. 2017 р.: (ОФІЦ. ТЕКСТ). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2017. – 76 с.
4. Стефанова О.А. Реалізація державної соціальної політики підтримки осіб похилого віку серед ветеранів і дітей війни / О.А. Стефанова // Теорія та практика державного управління. – 2010. № 3 – 173 с.
5. Хапланова Є.М. До визначення поняття «соціальний захист осіб похилого віку» / Є.М. Хапланова // Форум права. – 2008. № 1. – С. 437

Уляна Канарчук

Науковий керівник: к. п. н. Куценко С.В.

**ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ОСОБИСТОСТІ
ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ**

Танець – це мистецтво народу, його душа, в ньому відображається культура, побут, національний характер. У народному танці завжди яскраво відображена тема та ідея, він завжди змістовний.

Танцювальне мистецтво існує з давніх часів. Культові, трудові, мисливські та інші обряди супроводжувалися не тільки грою на різних музичних інструментах і співом, а й танцями. Танець – це єдиний універсальний спосіб вираження своїх почуттів, за допомогою мови міміки і жестів. Людина, пов'язана з мистецтвом танцю, живе і розвивається в гармонії, а гармонія – це рівновага і порядок. З розвитком сучасного інформаційного суспільства, життя вимагає від людини гнучкості мислення, адаптації до нових умов, впевненості у взаємодії з іншими людьми. На перший план виступає проблема виховання грамотної, творчо активної, духовно багатой особистості. Величезну роль у вирішенні цієї